

РЕЦЕНЗИЯ

От: *Доц. д-р Теодора Йорданова Рупска,*

Научна специалност „Счетоводство, контрол и анализ на стопанската дейност“,

Университет за национално и световно стопанство

Относно: конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по ПН 3.8. „Икономика“, научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Счетоводство и анализ“ на Финансово-счетоводен факултет при УНСС, съгласно **Решение на АС № 4/28.06.2023 г. и публикуван в Д.В., бр. 70 от 15.08.2023 г.** Участвам в състава на Научното жури по конкурса съгласно **Заповед № 2647/13.10.2023 г.** на Заместник-ректора по НИД на УНСС. В конкурсната процедура за „доцент“ участва единствен кандидат гл. ас. д-р Калина Христова Кавалджиева, катедра „Счетоводство и анализ“ при УНСС.

2. Информация за кандидатите в конкурса

Гл. ас. д-р Кавалджиева е родена в гр. Ямбол. Там е завършила ЕГ „Васил Карагьозов“ през 1997 г. Придобила е ОКС „бакалавър“ в Икономически университет гр. Варна, специалност „Счетоводство и контрол“ (1997 г. – 2001 г.) и ОКС „магистър“ специалност „Международни икономически отношения“ в УНСС (2001 г. – 2003 г.). От 2008 г. има докторска степен по научна специалност 05.02.07. „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“, след защитен дисертационен труд на тема „Съвременни подходи при анализ на ефективността от дейността на предприятието (на база на капитала)“, Диплома № 32001/14.01.2008 г. Д-р Кавалджиева е преподавател в катедра „Счетоводство и анализ“ на УНСС. От 2008 г. до 2010 г. е хоноруван асистент. След конкурс заема академичната длъжност „асистент“ (2012 г. – 2014 г.). От 2015 г. до момента заема академичната длъжност „главен асистент“ към същата катедра. Освен преподавателски опит д-р Кавалджиева има и практически опит, като през годините е заемала позициите:

- **В направление счетоводство** – главен счетоводител на „МММ“ ЕООД (2002 г. – 2006 г.); вътрешен одитор към Института за рибни ресурси (2009 –

- 2010 г.); заместник главен счетоводител на „Национален дворец на културата – Конгресен център“, гр. София (2020 – 2022 г.);
- **В направление анализи** – Финансов експерт/оценител към Project Management Institute – Ирландия (2007 г. – 2008 г.), финансово-икономически експерт/оценител към Министерство на регионалното развитие (2011 г.), финансово-икономически експерт/оценител към Министерство на околната среда и водите (2008 г. – 2010 г.);
 - **В направление оценяване** – оценител на Търговски предприятия и вземания, оценител на интелектуална и индустриална собственост и други фактически отношения, оценител на недвижими имоти към „МММ“ ЕООД (2004 г. – 2014 г.);
 - **В направление управленско и финансово – счетоводно консултиране** – Консултант към Министерски съвет по проект Повишаване ефективността на работата на Централното координационно звено за усвояване на структурни фондове (2009 г. – 2010 г.)

Съгласно Меморандум сключен между УНСС и Камарата на независимите оценители, д-р Кавалджиева организира курсове и чете лекции в квалификационен курс за Сертифициране на оценители на търговски предприятия и вземания (2016 г. – 2023 г.). Участва като лектор в квалификационен курс за Сертифициране на оценители на Интелектуална и индустриална собственост и други фактически отношения (2016 г. – 2023 г.)

Д-р Кавалджиева ръководи и участва в организирането на учебно – методическата дейност и обучение на оценителите в Република България. Участва в експертната група по създаването на Българските стандарти за оценяване. Участва в експертната група по създаването на Европейските стандарти за оценяване. Д-р Кавалджиева е част от екипа представляващ България пред Европейската група на оценителите (ТЕГОВА). Притежава сертификати за оценител на: търговски предприятия и вземания, на интелектуална и индустриална собственост и други фактически отношения, на недвижими имоти. Д-р Кавалджиева притежава специализирани компютърни умения за професионално ползване на работни общофункционални софтуерни продукти, има организационни и комуникационни умения, висока чуждоезикова култура за писмено и говоримо ползване на английски и немски езици, богат опит за работа в интердисциплинарни и международни експертни работни екипи, консултант по проблеми на оценителите.

Научните интереси на д-р Кавалджиева са насочени основно в тематичните направления управленско счетоводство, оценяване, управление на риска, вземане на управленски решения, корпоративен мениджмънт и регулации на ЕС, продуктови и дигитални трансформации в оценяването.

Кратката биографична справка представя кандидата като безспорен и действителен академичен преподавател с опит и изразени кариерни ориентири и изследователски

компетентности в професионалното направление на обявената конкурсна процедура. Депозираната научна продукция и пакета от официални документи са законосъобразно оформени, за целите на оценяването и вземането на решение по процедурата за избор на кандидата за заемане по трудово правоотношение академичната длъжност „доцент”. По обявената процедура не съм установила формални пропуски и неизпълнение на нормативните академични правила.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

От представената информация в „Картата за изпълнение на количествените изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент” в УНСС се установява, че кандидатът преизпълнява минималните количествени изисквания: по раздел I - при изискуеми 400 т. изпълнението е 567,83 т. (респ. на 142%), а по раздел II - при изискуеми 320 т. кандидатът има 533,10 т. (изпълнение 167%). Изискуемият общ минимален брой точки за разделите I и II е 720 т., а кандидатът отчита общо 1100.93 т., с което преизпълнява на 153% минималните количествени изисквания.

Д-р Кавалджиева напълно изпълнява и нормативно определените качествени изисквания на УНСС, с което се доказва притежаваната висока степен на подготвеност и компетентност на кандидата в областта на академичните дейности като преподавател и изследовател, в рамките обявената конкурсна длъжност. За всичко това свидетелства Решението на Съвета по хабилитация на УНСС (Протокол № 4 / 10.05.2023 г.), където в заключението се отбелязва, че кандидатурата на д-р Калина Кавалджиева „съответства на количествените и качествените изисквания, приети от АС“. Той дава положително становище за потенциалния кандидат в конкурса и „предлага на катедра „Счетоводство и анализ“, Финансово-счетоводен факултет да инициира обявяването на конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в УНСС“.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Към 3 декември 2023 г. д-р Кавалджиева има общо 14 год. и 10 месеца преподавателски стаж, от които 2 години асистент и 8 год. и 10 месеца като главен асистент в УНСС. Тя има достатъчна по обем аудиторна и извънаудиторна учебно-педагогическа заетост в редовна и дистанционна форма на обучение (лекции и упражнения) при ОКС „Бакалавър” и ОКС „Магистър” по учебните дисциплини „Основи на счетоводството“, „Управленско счетоводство” и „Бизнес оценяване“. В съответствие с представената справка от Дирекция „Учебна дейност” през последните шест поредни учебни години от 2017-2018 г. до 2022-2023 г., д-р Кавалджиева е провела общо 2 061 учебни часа, съответно 291 часа лекции и 1770 часа упражнения. Кандидатът за „доцент“ е съавтор на :

- академичен учебник „Управленско счетоводство (Основен курс)“, ИК на УНСС, С., 2016 г. и

- академичен учебник „Международни стандарти за финансови отчети“ ИК на УНСС, С., 2016 г.

Д-р Кавалджиева е разработила нови учебни програми по дисциплината „Бизнес оценяване“ за ОКС Магистър за обучение на студенти във финансови и нефинансови специалности. Активно участва в консултиране, сертификация и обучение на сертифицирани оценители на ниво КНОБ (единствената законова организация, имаща право да присъжда сертификат оценител по отделните правоспособности). Обучението и курсовете в периода 2017 – 2022 г. са разработени в резултат на разработени учебни планове и програми, съгласно изискванията на Управителния съвет на КНОБ. Участва в редколегия по организираната Конференция от името на оценителите. Заключителната ми оценка е, че академичната компетентност и практическия опит в средите на бизнеса на кандидата, като академичен преподавател, автор на лекционни курсове, учебни програми, съавтор на учебници, активни методи на обучение и разработването на проекти, напълно съответства на спецификата и изискванията на научната специалност на конкурса за заемането на академичната длъжност „доцент“ в областта на счетоводството и анализа.

5. Обща характеристика на представените научни трудове/публикации

5.1. Обемна структура на научните публикации

Оценяваната научноизследователска дейност на д-р Кавалджиева по конкурсната процедура обхваща общо 31 публикации от различни научни жанрове, отговарящи на научната специалност и действащите академични стандарти в университета и нормативната уредба в страната.

В структурно отношение те включват:

- **монографии** – 5 бр. (15,63%), една от които е хабилитационен труд;
- **научни статии** - 12 бр. (37,50%);
- **научни доклади** – 12 бр. (40,63%), от които три в Scopus;
- **учебници** – 2 бр. (6,26%) в съавторство.

Повечето публикации – 72,22% са самостоятелно разработени, а останалите са в съавторство, за които има информация за разпределението, съответно в съдържанието и предговора.

Монографиите, студията и статиите са публикувани в академични издателства и специализирани списания с репутация, а научните доклади в тематични научни сборници с редколегии. Те са презентирани на 6 престижни, национални и международни научни конференции, на една от които авторът е член на организационния комитет.

Тематично оценяваните публикации обхващат класическите теоретични и приложни направления на научната специалност счетоводство и анализ:

- стойност, себестойност, цена, оценяване, справедлива стойност, дигитализация, оптимизация, вземане на управленски решения на база на справедлива стойност, регулации, концесии, анализ на чувствителността, социално-икономически фактори влияещи върху себестойността, анализ на видовете изхабяване на активите, синергии;
- нормативната рамка на национално ниво и регулациите на ЕС – закони, регламенти и директиви, въздействащи върху оценяването;
- финансов мениджмънт и контролинг, за постигане на финансова стабилност, за устойчиво развитие на бизнеса, в контекста на доходността.

Извършените научни изследвания подпомагат кандидата в разработването и преподаването на учебни дисциплини в същите тематични направления по съответните учебни програми, разработени за УНСС на български език.

Д-р Кавалджиева е взела участие като член на експертни екипи в реализацията на четири университетски изследователски проекти. Представената аналитична информация за научно-изследователската дейност, включваща научни и научно-приложни разработки е доказателство за коректно публично оповестяване от автора на изследователските резултати по специалността на конкурса пред научната общност в страната и международно ниво. **В своята цялост те покриват изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ за заемането на академичната длъжност „доцент”.**

5.2. Съдържателна характеристика на хабилитационния труд като обект на самостоятелно рецензиране

При оценяването на компетентността на кандидата за заемане на академичната длъжност „доцент”, съгласно чл. 24, ал. 1, т. 3 от ЗРАСРБ особена тежест се придава на хабилитационния труд. Кандидатът предлага публикувано монографично издание с рецензенти на тема „Конвергенция в оценяването и отчитането по справедлива стойност“, ISBN 987-619-232-532-9, Издателски комплекс – УНСС, С., 2021 г., в обем на 181 страници, включващи: кратък терминологичен речник - 1 стр., въведение - 3 стр., три глави общо 163 стр., заключение – 2 стр., ползвана литература – 3 стр., съдържаща 40 произведения на кирилица и 25 на латиница.

Приемам представената монография за завършен научен продукт с конкретни резултати за управленската практика в областта на счетоводството, анализа и оценяването, имащи характер на научни и научно-приложни приноси.

Авторовата **изследователска теза** е да се докаже, че изведената справедлива стойност, по своята икономическа същност е в конвергенция между справедливата стойност на отделните материални и нематериални активи, за целите на оценяване и за целите на оценяването и за целите на анализа. Специфичен фокус е поставен върху принципите и допусканията в сферата на оценяването и счетоводството, от гледна точка на тяхната конвергенция. Изследвана е достоверността и надеждността на информацията представена във финансовите отчети, в т.ч. е изследвана

необходимостта от оценяване по справедлива стойност, разработване на техники и подходи за определяне на справедливата стойност на материалните и нематериалните активи и др. Представен е необходимия документооборот, за да се прегледа достоверна и надеждна входяща информация. Чрез групиране, синтез и анализ на документите, от които се взема входящата информация за прилагане на различните методи и техники за извеждане на Справедлива стойност се търси въздействието на концепцията за справедливата стойност върху методологията и организацията на счетоводството и върху надеждността на информацията във финансовите отчети.

Изследователските цели и задачи се изпълняват на база използваната специализирана литература, теоретико-методологическа и емпирична информация, съобразени с възприетите ограничителни условия описани във въведението на монографията.

Всичко това доказва, че монографичният труд на д-р Кавалджиева е **цялостно и завършено изследване, посветено на конкретно формулиран икономически значим проблем, с научна и научно-приложна актуалност.** С нужната компетентност и академичен поглед, задълбоченост, теоретична и научно-емпирична аргументираност са формулирани съответните изводи и обобщения, методически и практически решения, с цел устойчиво, надеждно и достоверно извеждане на справедливата стойност и намиране на нейната конвергенция между стойността за целите на оценяването и за целите на счетоводството. Кръгът на потенциалните адресати и заинтересовани страни на изследването се отнася до предприятията извеждащи справедливи стойности, до предприятия предлагащи счетоводни и юридически услуги, регулаторните и контролните органи, бизнес-експертите, независимите оценители и академичните институции.

6. Оценка на научните и научно-приложни приноси

6.1. Оценка на научните и научно-приложни приноси в хабилитационния труд

По мнение на рецензента, трябва да се акцентира върху следните приноси, които рецензентът изцяло приема, в хабилитационния труд:

1. Разработен е теоретичен модел за доказване на надеждността на изведената справедлива стойност, на базата на входящата информация за нейното извеждане. Резултатите се проявяват в среда на измерване и оповестяването на справедливата стойност на отделните финансови отчети.

2. Предложен е модел за аналитично изследване чувствителността на справедливата стойност спрямо промени във входящите данни по отношение на основните характеристики на отделните обекти/активи за оценка. Създадена е възможност да се реферира към надеждността на изведената стойност.

3. Извършено е моделиране с цел проверка на достоверността на справедливата стойност. Направен е анализ на чувствителността спрямо значими параметри на отделните активи, които участват в този процес на изследване.

4. Извършено е аналитично изследване със сравнителен и критичен анализ на различните видове стойности, регламентирани в българските, международните и европейските стандарти за оценяване (БСО, МСО и ЕСБО), Направени са изводи и предложения за използването им в науката и практиката.

6. Направено е съпоставяне на българските с международните стандарти спрямо показателя справедливата стойност за счетоводни цели. Използвани са разпоредбите на МСФО 13 „Отчитане по справедлива стойност“.

7. Извършен е обстоен анализ и са описани необходимите документи и информационни източници за надеждно и аргументирано извеждане на справедливата стойност. Ползват се различните материални и нематериални активи.

8. На базата на аналитично изследване са стематизирани отделните оценителски техники и подходи по отношение на различните видове активи. Адаптирани са за теоретично и практическо използване.

6.2. Оценка на научните и научно-приложни приноси извън хабилитационния труд

В публикациите извън хабилитационния труд (монографии, студия, научни статии и доклади), кандидатът за доцент надгражда и допълва обхватната научно-изследователска област, задълбочено проучва актуални научно-теоретични концепции, процеси и решения в практиката, дава отговор на научно-приложни въпроси в областта на оценяването и неговото отражение върху счетоводството и бизнеса като: особеностите на извеждане на себестойността и методите за нейното управление, социално – икономически фактори, влияещи върху стойността и себестойността, дигиталните методи и подходи при извеждане на дисконтови и сконтови фактори, ефективност на иновационния процес, иновационно остаряване, стандартизация в оценяването, оценяване на нематериални активи в т.ч. концесии, на основа на оценяването се обосновава вземането на устойчиви управленски решения, принцип на оценяване и анализ „Highest and best use”, оценка на синергичната стойност и финансовият мениджмънт.

Тук бих обобщила, оценила и открито следните от тях, имащи характер на приноси резултати с научен и практико-приложен характер:

Първо, заслужава внимание систематизираната концепция за влиянието на дигитализацията върху измерването на стойността, на основата на авторовото обогатено съдържание на стойността в аспекта на оценяването.

Второ, разработена е и е предложена методическа схема за управление на стойността и себестойността, предлагаща комплексност и адаптиране на методите към особеностите на дейността на счетоводителите и оценителите, с цел облекчаване на тяхната приложимост в процеса на управление на веригата на стойността.

Трето, предложени за използване в практиката са методични материали за изчисляване на справедливата/пазарна стойност на нематериални активи. Направени са изводи и предложения за по-ефективното им използване.

Четвърто, предложен е аналитичен инструментариум за изследване на модела за анализ на справедливата стойност в среда на силно влияние на социално екологичните фактори.

Пето, научен интерес представлява емпирично доказаното авторово становище в колективната монография за широки дигитални трансформации в оценяването и механизмите за влияние върху измерване на стойността.

Шесто, с важна стратегическа насоченост са изследваната и оценена значимост на стойността и себестойността за финансова стабилност и факторите за устойчивост на компаниите. Приносен характер имат направените обобщения и констатации за значимостта на финансовия мениджмънт, контролингът и счетоводството в развитието на дружествата.

Считам, че анализиранияте резултати от изследванията са доказателство за академичното ниво на познаване от кандидата на специализираната литература, понятийния апарат, актуалните информационни източници и изследователските постижения в научната специалност, на прилаганите стратегически и нормативни документи, регулации и практики в тематичните направления на конкурса.

Приемам за обективно отразяваща изследователските резултати документираната авторова „Справка за приносите в цялостната изследователска дейност“.

Към датата на изготвяне на рецензията не са налични доказателства, установени по законово определения ред за плагиатство в научните публикации на кандидата.

В порядъка на обобщение на оценъчния анализ, считам, че в своята цялост, представената научна продукция със своите количествени и качествени характеристики, задълбоченост и методологическа обосновааност на анализите, научно-теоретично равнище и приложимост на идеите и препоръките към практиката са доказателство за научно изграден, активен и взискателен към себе си преподавател и изследовател, **изпълняващ изискванията на чл. 24 на ЗРАСРБ за заемането на академичната длъжност „доцент“**.

7. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки по работата на гл. ас. д-р Калина Кавалджиева. Мога да препоръчам тя да продължи своята научно-изследователска работа по същия начин като едновременно с това продължава да реализира публикации. Мога да ѝ предложа да помисли да реализира повече публикации в чуждестранни издания, за да популяризира постигнатите резултати от изследванията си пред по-голяма аудитория.

8. Заключение

В заключение може да се посочи, че качеството на преподавателската и научноизследователската дейност на кандидата покриват изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложение на ЗРАСРБ и Правилника за организацията и провеждането на конкурси за придобиване на научна степен и за заемане на академични длъжности в УНСС. Кандидатът е постигнал значими научни и научно-приложни приноси в публикуваните трудове. С пълно основание и убеденост предлагам на уважаемото научно жури гл. ас. д-р Калина Христова Кавалджиева да бъде избрана за заемането на академичната длъжност „доцент” по професионално направление „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“, научна област 3 „Социални, стопански и правни науки“, ПН 3.8. „Икономика“ за нуждите на УНСС.

Подпис:
/Доц. д-р Т. Рупска/

19.10.2023 г.
Гр. София

REVIEW

By: *Assoc. Prof. Teodora Rouska, PhD,*

Academic specialty: “Accounting, Control and Analysis of Economic Activity”,

University of National and World Economy

Subject: contest for taking the academic position “**associate professor**” in professional area 3.8. “Economics”, academic specialty “Accounting, Control and Analysis of Economic Activity”

8. Details of the contest

The contest is announced for the needs of Accounting and Analysis Department of the Faculty of Finance and Accounting at UNWE, by virtue of **Decision No 4/28.06.2023 of the Academic Board and is promulgated in S.G. no. 70 of 15.08.2023**. I am a member of the Academic Jury of the contest by virtue of **Order No 2647/13.10.2023** of the Deputy Rector in charge of research in UNWE. There is one candidate participating in the contest – chief assistant Kalina Hristova Kavaldzhieva, PhD, Accounting and Analysis Department at UNWE.

9. Details of the candidates in the contest

Chief assistant Kavaldzhieva, PhD was born in the city of Yambol. There she graduated Language School Vasil Karagyozev in 1997. She was awarded education and qualification degree “Bachelor” in the University of Economics – Varna, specialty “Accounting and Control” (1997 – 2001) and education and qualification degree “Master” in International Economic Relations in UNWE (2001 – 2003). Since 2008 she has PhD degree in academic specialty 05.02.07. “Accounting, Control and Analysis of Economic Activity” after she defended her dissertation on “Modern Approaches for the Analysis of Enterprise’s Business Effectiveness (Capital-Based)”, Diploma No 32001/14.01.2008. Dr. Kavaldzhieva is a lecturer in the Accounting and Analysis Department at UNWE. From 2008 to 2010 she was a part-time assistant. After a contest, she took the academic position “assistant (2012 – 2014). Since 2015 – at present, she takes academic position “chief assistant” in the same department. In addition to her lecturer’s experience, Dr. Kavaldzhieva also has practical experience and during the years she has taken the following positions:

- **In the field of accounting** – chief accountant of MMM EOOD (2002 – 2006); internal auditor in the Institute of Fish Resources (2009 – 2010); deputy chief

accountant of the National Palace of Culture – Congress Center, city of Sofia (2020 – 2022);

- **In the field of analysis** – Financial expert/ valuer in the Project Management Institute – Ireland (2007 – 2008), financial and economic expert/ valuer in the Ministry of Regional Development (2011), financial and economic expert/ valuer in the Ministry of Environment and Water (2008 – 2010);
- **In the field of valuation** – valuer of business enterprises and claims, valuer of intellectual and industrial property and other factual relationships, valuer of real estates in MMM EOOD (2004 – 2014);
- **In the field of management and financial and accounting consultation** – Consultant in the Council of Ministers under project “Increasing the efficiency of work of the Central Coordination Unit for Utilization of Structural Funds (2009 – 2010)

By virtue of a Memorandum signed between UNWE and the Chamber of Independent Valuers, Dr. Kavaldzhieva organizes courses and reads lectures in a qualification course for Certification of Valuers of Business Enterprises and Claims (2016 – 2023). She takes part as a lecturer in a qualification course for Certification of Valuers of Intellectual and Industrial Property and other factual relationships (2016 – 2023)

Dr. Kavaldzhieva manages and takes part in the organization of the academic and methodological work and training of valuers in the Republic of Bulgaria. She is a member of the expert group for designing the Bulgarian Valuation Standards. She is a member of the expert group for designing the European Valuation Standards. Dr. Kavaldzhieva is a member of the team that represents Bulgaria before the European Group of Valuers (TEGoVA). She is a holder of valuer certificate for: business enterprises and claims, intellectual and industrial property and other factual relationships, real estates. Dr. Kavaldzhieva has specialized computer skills for professional use of general function software products, she has organizational and communication skills, high foreign language culture and is fluent in English and German – both orally and written, she has vast experience working in interdisciplinary and international expert work teams, consultant on valuers’ issues.

The scientific interests of Dr. Kavaldzhieva are mainly directed in the following thematic areas: management accounting, valuation, risk management, management decision-making, corporate management and EU regulations, product and digital transformations in valuation.

The short CV presents the candidate as an indisputable and active academic lecturer with expertise and expressed career orientation and research competences within the professional area of the announced contest procedure. The submitted scientific work and the package of official documents are legally compiled for the purposes of the assessment and making a decision under the procedure for selection of the candidate to take the academic position “associate professor” under employment contract. In terms of the announced

procedure, I have not found any formal omissions and non-conformity with the normative academic rules.

10. Compliance with the requirements for taking the academic position

The information presented in the Quantitative Requirements Fulfilment Card for taking the academic position “associate professor” in UNWE shows that the candidate meets the minimum quantitative requirements: under section I – in terms of the required 400 points, the compliance is assessed at 567,83 points (respectively, 142%), and under section II – in terms of the required 320, the candidate has 533,10 points (167% compliance). The required total minimum number of points for sections I and II is 720 points, and the candidate reports 1100.93 points in total, thus exceeding the minimum quantitative requirements with 153%.

Dr. Kavaldzhieva also meets the legally determined qualitative requirements of UNWE, which proves the candidate’s high level of preparation and competence in the field of academic activities as a lecturer and researcher within the frames of the announced contest position. All this is proved in the Decision of the UNWE Board of Academic Rank Attainment (Minutes No 4 / 10.05.2023), which concludes that the application of Dr. Kalina Kavaldzhieva “meets the quantitative and qualitative requirements adopted by the Academic Council”. It gives positive opinion about the potential candidate in the contest and “proposes to the Accounting and Analysis Department in the Faculty of Finance and Accounting to initiate the announcement of contest for taking the academic position “associate professor” in UNWE”.

11. Assessment of teaching and education work

As at 3 December 2023, Dr. Kavaldzhieva has 14 years and 10 months teaching experience in total, including 2 years as an assistant and 8 years and 10 months as a chief assistant in UNWE. She has a sufficient number of curricular and extracurricular academic hours of teaching and education for full-time and distance learning form of study (lectures and exercises) in terms of education and qualification degree Bachelor and education and qualification degree Master in the following modules: Foundations of Accounting, Management Accounting, Business Valuation. According to the certificate issued by Academic Affairs Directorate, during the last six consecutive academic years – from 2017-2018 to 2022-2023, Dr. Kavaldzhieva has had 2 061 academic hours in total, respectively, 291 hours of lectures and 1770 hours of exercises. The candidate for “associate professor” is a co-author of:

- academic textbook “Management Accounting (Basic Course)”, UNWE Publishing House, S., 2016, and
- academic textbook “International Financial Reporting Standards”, UNWE Publishing House, S., 2016.

Dr. Kavaldzhieva has designed two new curricula for the Business Valuation module in education and qualification Master for the students in financial and non-financial

specialties. She actively participations in consultations, certification and training of certified valuers at the level of the Chamber of Independent Valuers in Bulgaria (the single statutory organization that has the right to award certificates for valuers in different specialties). The training and the courses during the period 2017 – 2022 have been designed as a result of developed curricula and programs in accordance with the Management Board of the Chamber of Independent Valuers in Bulgaria. She is a member of the editorial board of the organised Conference in the name of valuers. My final assessment is that the candidate's academic competence and practical experience in the business circles, as an academic lecturer, author of lecture courses, curricula, co-author of textbooks, active teaching methods and project development, fully correspond to the specificity and the requirements of the academic specialty within the contest for taking the academic position “associate professor” in the field of accounting and analysis.

12. General description of submitted scientific works/ publications

12.1. Volume structure of scientific publications

The assessed research work of Dr. Kavalzhieva within the contest procedure covers 32 publications in total from different scientific genres that comply with the academic specialty and the applicable academic standards of the university and the legal regulations in the country.

In structural aspects, they comprise:

- **monographies** – 5 pcs. (15,63%), one of which being the research work;
- **scientific articles** - 12 pcs. (37,50%);
- **scientific reports** – 12 pcs. (40,63%), three of which in Scopus;
- **textbooks** – 2 pcs. (6,26%) as a co-author.

Most of the publications – 72,22% are written individually, and the other are written as co-author, with information about the distribution – in the table of content and the foreword, respectively.

Monographies, studies and articles are published in academic publishing houses and specialized journals with reputation, and the scientific reports in thematic scientific collections with editorial boards. They are presented at 6 prestigious, national and international scientific conferences, and the author is a member of the organizing committee of one of them.

Thematically assessed publications comprise classical theoretical and applied fields in the academic specialty “Accounting and Analysis”:

- value, cost, price, valuation, fair value, digitalization, optimization, fair value-based management decision-making, regulations, concessions, sensitivity analysis, socioeconomic factors affecting cost, analysis of types of wear and tear of assets, synergies;

- legal regulations at national level and EU regulations – laws, regulations and directives affecting valuation;
- financial management and controlling for achieving financial stability, for sustainable business development in the context of yield.

The research carried out help the candidate to develop and teach modules in the same thematic areas within the relevant curricula designed for UNWE in Bulgarian language.

Dr. Kavaldzhieva has participated as a member of expert teams in the realization of four university research projects. The presented analytical information in terms of research, including scientific and scientific-applied works, is a proof for the author’s correct public disclosure of the research outcomes relevant to the contest specialty before the scientific community in the country and internationally. **As a whole, they meet the requirements of the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria Act (DASRB) and DASBR Implementing Regulations for taking the academic position “associate professor”.**

12.2. Substantive characteristics of the research work as an object of individual review

While assessing the candidate’s competence for taking the academic position “associate professor” in accordance with article 24, paragraph 1, item 3 of DASRB, special weight is given to the research work. The candidate offers published monography edition with reviewers on “Convergence in the Fair Value Measurement and Statement”, ISBN 987-619-232-532-9, Publishing House – UNWE, S., 2021, comprising 181 pages, including: short glossary – 1 page, introduction – 3 pages, three chapters – 163 pages in total, conclusion – 2 pages, references – 3 pages, including 40 works in Cyrillic alphabet and 25 works in Latin alphabet.

I accept the monography so presented as completed scientific product with specific outcomes for the management practice in the field of accounting, analysis and valuation, being characterized as scientific and scientific-applied contributions.

The author’s **research thesis** is to prove that, in its economic nature, the calculated fair value is in convergence between the fair value of individual tangible and intangible assets, for the purposes of valuation and for the purposes analysis. Specific focus is made on the principles and assumptions in the field of valuation and accounting, with view of their convergence. The authenticity and reliability of information presented in the financial statements are tested, and the need of fair value measurement, design of techniques and approaches to determine the fair value of tangible and intangible assets, etc., is studied. The necessary document flow is presented to review the authentic and reliable input information. By grouping, synthesis and analysis of documents from which the input information for application of different fair value measurement methods and techniques is taken, the impact of the fair value concept on the methodology and organization of accounting and on the reliability of information presented in the financial statements is sought.

The research objectives and tasks are performed on the basis of used specialized literature, theoretical, methodological and empirical information in compliance with the adopted restrictive conditions described in the introduction to the monography.

All this proves that the monography of Dr. Kavaldzhieva is **an integral and completed research devoted to specifically formulated economically significant issue of scientific and scientific-applied relevance**. With the required competence and academic view, comprehensiveness, theoretical and scientific-empirical justification, the relevant conclusions and summaries, methodological and practical solutions are formulated for the purposes of resilient, reliable and authentic calculation of fair value and finding its convergence between the value for the purposes of valuation and for the purposes of accounting. The scope of potential addressees and stakeholders of the research refers to enterprises calculating fair values, enterprises offering accounting and legal services, regulators and supervisory authorities, business experts, independent valuers and academic institutions.

13. Assessment of scientific and scientific-applied contributions

13.1. Assessment of the scientific and scientific-applied contributions in the research work

To reviewer's opinion, emphasis should be made to the following contributions in the research work, which the reviewer fully accepts:

1. A theoretical model for proving the reliability of calculated fair value is designed on the basis of the input information for its calculation. Outcomes are expressed in measurement environment and disclosure of fair value in individual financial statements.

2. A model for the analytical study of fair value sensitivity to changes of input data in terms of the main characteristics of individual subject assets is proposed. A possibility is given to refer to the reliability of calculated value.

3. Modelling is performed for the purposes of testing the authenticity of the fair value. A sensitivity analysis is made in terms of different parameters of individual assets, which are involved in this study process.

4. Analytical study is carried out with comparative and critical analysis of different types of values as set out in the Bulgarian and European valuation standards (Bulgarian Valuation Standards, International Valuation Standards and European Valuation Standards). Conclusions and suggestions are made for their use in science and in practice.

6. A comparison is made in terms of the Bulgarian and International standards versus the fair value indicator for accounting purposes. The provisions of IFRS 13 Fair Value Measurement are used.

7. Detailed analysis is made and the required documents and information sources are described for reliable and justified calculation of fair value. Different tangible and intangible assets are used.

8. Based on the analytical study, individual valuation techniques and approaches are systemized in terms of different types of assets. They are adapted for theoretical and practical use.

13.2. Assessment of the scientific and scientific-applied contributions other than the research work

In her publications, other than her research work (monographies, studies, scientific articles and reports), the associate professor candidate builds-up and supplements the covered research area, and studies in details relevant scientific and theoretical concepts, processes and decisions in practice, gives an answer to scientific-applied issues in the field of valuation and its impact on the accounting and business, such as: the specificities of calculating the cost and its management methods, social and economic factors that affect value and cost, digital methods and approaches for calculation of discount rates, effectiveness of innovation process, innovative aging, standardization in valuation, valuation of intangible assets, including concessions; based on valuation, sustainable management decisions are made, “Highest and best use” valuation and analysis principle, valuation of the synergic value and financial management.

Here, I would summarise, assess and distinguish the following ones, being characterized as contribution outcomes of scientific and practical-applied nature:

First of all, it’s worth paying attention to the systemized concept for the impact of digitalization on value measurement based on the author’s rich value content from valuation perspective.

Secondly, she has developed and suggested a methodological scheme for value and cost management, that offers complexity and adaption of methods to the specificities of accountants’ and valuers’ work, for the purposes of facilitating their applicability in the process of value chain management.

Thirdly, she proposes for practical use methodological materials for calculation of fair/ market value of intangible assets. She makes conclusions and suggestions for their more effective use.

Fourthly, she suggests analytical instrumentation for studying the model for fair value analysis in the context of the strong impact of social and environmental factors.

Fifthly, the empirically proven opinion of the author in the collective monography for wide digital transformations in valuation and the impact mechanisms on the value measurement is of scientific interest.

Sixthly, the studied and assessed importance of value and cost for financial stability and companies’ sustainability factors are of key strategic significance. The conclusions and findings made in terms of the importance of financial management, controlling and accounting for the development of companies are of contributory nature.

I think that the analyzed research results evidence the candidate’s academic level of knowledge in terms of specialized literature, its apparatus, relevant information sources and

research achievements in the academic specialty, of applied strategic and legal documents, regulations and practices in the contest's thematic areas.

I accept the documented author's "Schedule of contributions to the overall research activity" as objectively reflecting the research outcomes.

As at the date of this review, there is no evidence found by virtue of law for plagiarism in the candidate's scientific publications.

As a summary of the assessment analysis, I believe that in general, the submitted scientific works, with their quantitative and qualitative characteristics, depth and methodological justification of analysis, the scientific level and applicability of ideas and recommendations to the practice are an evidence for an academically established, active and self-demanding lecturer and researcher, **meeting the requirements of article 24 of the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria Act (DASRB) for taking the academic position "associate professor"**.

14. Critical remarks and recommendations

I do not have any critical remarks to the work of chief assistant Kalina Kavaldzhieva. I could recommend her to continue her research work in the same way, while making publications. I could suggest her to think about making more publications in foreign journals in order to promote the outcomes of her researches among wider audience.

8. Conclusion

In conclusion, it's worth noting that the quality of the candidate's teaching and research activity meet the requirements of DASRB, the DASRB Implementing Regulations and the Rules for the organisation and holding contests for obtaining academic degree and taking academic positions in UNWE. The candidate has achieved significant scientific and scientific-applied contributions in the published works. Considering it fully reasonable and being fully convinced, I hereby propose to the respectful academic jury to select chief assistant Kalina Hristova Kavaldzhieva, PhD, to take the academic position "associate professor" in professional area "Accounting, Control and Analysis of Economic Activity", scientific field 3 "Social Business and Legal Sciences", professional area 3.8. "Economics", for the needs of UNWE.

Signature:
/Assoc. Prof. T. Roupska, PhD/

19.10.2023
City of Sofia